

מאורות אל העבר

כ"ט אדר תש"ג | 05/03/1943

בית הכנסת בית יעקב בסקופיה, מקדוניה, כפי שצולם ערב השואה מאת לא ידוע - ויקפדיה

גירוש יהודי תראקיה ומקדוניה

חיילי הצבא הבולגרי הקיפו החל משעות הבוקר של כ"ט באדר א' תש"ג (5.3.1943) את בתי היהודים בחבל תראקיה ובמקדוניה הצפונית. האזורים שאותם כבשו זה מכבר הגרמנים מידי יוון ויגוסלביה הועברו עתה לשליטת הבולגרים, ואלו מיהרו לגרש את היהודים. קהילות בנות מאות שנים שבהן פעלו יהודים עוד מימי הממלכה הביזנטית ("הקהילות הרומניוטיות") ובהן מצאו מקלט מגורשי ספרד, נחרבו. מרכזי התורה והחסד והחיים היהודיים התוססים, כמו גם שפת הלידנו הססגונית שרווחה בקהילות, גוועו. רוב מוחלט של היהודים הועמסו באכזריות על משאיות ועל רכבות, והועברו צפונה למחנה המוות בטרבלינקה שבפולין. רבים מהיהודים מצאו את מותם כבר בדרך לפולין מרעב, מצמא ומהתעללות החיילים המלווים. הנותרים הגיעו לטרבלינקה, שם נרצחו רובם. יהודים מעטים הצליחו להימלט אל הפרטיזנים, ואחד מהם חיסל לימים את אלכסנדר בילוב, השר הבולגרי שהיה אחראי על מבצע הגירוש וההשמדה. שמונת אלפים מיהודי תראקיה וחמשת אלפים מיהודי מקדוניה נספו במהלך הגירוש.

